

Կան տեսակ տեսակ հոգի ցանցո՛ւնդ Լաճիկ քաղք

դաւաճախ մտորաբար 11 կրտ Պօս, որ բարդ
Պրէզիտ Երկիրներուն միջին տեղն է :

Մօտի տը Վաղարշապատ արդիւնքս իր ստա-
րադրութեամբը շատ աղէկ կը զօրացունէ : Վեհա-
բուն աւաղներուն հետ ոսկի կը փայլէ . Երկրին
քանի մը լիւրաւ ծանրութեամբ մաքուր հանքա-
յին ոսկի կտորներ կը պահուին : Սիւս Վաղար-
շապատ միջաւանները (Լիւնները) մեծու-
թեան համար սնուանի են . Սպինտո լճին մէջէն
մարդարիտ ալ կը հանուի , որոնց շատը կը կոչուի
կտորներ կը լինան : Վեհաբուն մէջ ալ կը լինան
մարդարիտային սառափ կը գտնուի , և մէջերէն
Երած մարդարիտը Սենիս (տիւրիւ եւրթա) բ-
աւաճած տեսակէն կը լիցայ :

Ճանապարհորդները այս լուրերս զօրած-
ուանին Սիւս Խորանային գետին վրայ նստի
ճանապարհորդութիւն ընելու կը տարապատուին
որ Լուսիտայի ճամբով կը գտնուի : Եւս
գետին վրան մինչեւ այս օրս նստ քաղած չէ . Ե-
րորտ այս երկիրներս՝ գետ ընկէ ամերիկացւոց
ձեռքն է , որ ստանալով մէջ՝ անտարապէս զբո-
նուալ ամերիկացիներուն սովորէն կտորներ են . այս
անտարապատու տեսակէն ալ այս փայլուն ա-
մերիկացիներուն ձեռքն է , որ Եւսիտ և Վաղ-
արշապատ զաւաններու հետ և Պոս բաւած
աւաղին օձին հետ իրենց մէջափ բաժնի են :
Եւս տեղ այս օձերէն շատ կը պահուին :

Եւս ճանապարհորդութիւն ամերիկացի հար-
իս փարափելի չափ ճանապարհ է . և ճանապար-
հորդները Վաղարշապատ և Մաղաթ կը օգտուին
սովորելով՝ եւս քաղած տեսակէն զէպ ի Լիւն
պիտի գան :

Լաւրիտայ օրագրոյ 34 թուոյն մէջ՝ Տէր-
օրագրէն ստեղծով՝ Լաւրիտայի Վերապիտայ
քաղաքը եղած խաւով թիւերը պատմեցին . ո-
րուն վերջը նոյն օրագիրը բաժն էր ինչ՝ կերի
որ քաղաքը տակուին իւր տղա հարս թիւեր չէ

անոնք զրօնն ներս և ներսէն դուրս օդոյ և գոյր-
չիքներու ճամբայ ալ չէ տալով՝ հաղուստ շինելու
յարմար լին ըլլալ : Եւս համար անանկ բան մը ըլ-
լալու է որ՝ օդոյ և գոյրչիքներու ճամբայ տայ հա-
մարձակ , միայն ջուրի գէտ գնէ . և ասիկայ այս կեր-
պոյն կը շինուի :

Եւս հանդիման համար Լաւրիտայ ջուրի մէջ մա-
քաւր ձեռն ստիւն (պալլաթ թուրքալը) հաղար 15
կրամ . (մէկ կրամը 19 յորնէն բիւ մը աւելի է . ո-
րով 15 կրամը կը լիցայ 4 տրամ և 3 տնի) : Օտա
անանկ մէջ ալ բաւական ջուր կը մէկ Լաւրիտայ և ա-
նոր մէջ հաղար 30 կրամ (9 և կէս տրամ) պաղ-
լիկ (շապ) : Սիւս ամառով ալ՝ կէս Լաւրիտայ մէջ
30 կրամ ձեռնակ աճառ (սաղար) հաղար : Եւս
դաւա զատ քաղի և դանդաղ ետքը՝ կրակի վրայ զրած
պատրաստած աման մը ունենալու եւս , որ երկուր
մէկէն անոր մէջ լիցան :

Եւս հեղուկը մէկ կի մը կը անին պէս՝ մե-
ջը մէկ մեծ վրձին (փոսոյ) մը լիւնին , կատար մէկ
շիտակ տախտակի մը վրայ պարզէ (կըմիւր ըրէ) շի-
տակ գին տախտակին թերեւով , և վրձինը քրտէ կը-
տախտակն Եւսի գին : Պէտք եղանին շափ շորնալին ետ-
քը՝ մարտը վրձինով մը շիտէ թափին (խաւ) շիտա-
կութեամբ գէտ : Եւս մէկ փայլունութիւն մը կը տա-
նայ , այն փայլունութիւնը չիս ուղիւ նէ՝ վրձինը մա-
քուր ջուրի մէջ լիւնին և անով լիւնին մը շիտէ :
Լաւրիտայ անոնք կը անգլի մը շորնալ կը լիցայ
կատար , և կը տա գործածել , ինչ որ շինելու կատար

գտան : Եւս Եւսիտայի Լիւն երած նոյն օրագիրը իւր-
ապարիտան վերջերը կը պատմէ : Եւս պատմա-
ծը ինչպէս ամեն օրագրոյն կը ձեռք կը պահ
է , ինչպէս որ Վաղարշապատ և Լաւրիտայի բաւած
Լաւրիտայի օրագրէն տակուին է , բայց երկար ըլ-
լալու համար մէկը Լաւրիտայի օրագրոյն օգտա-
տա Լիւն երած թերթին թարգմանեցինք աւելի
համապատասխան համար , որ է այս :

Վերապիտայ քաղաքը նորէն ծանր անկա-
թութիւններ կը տեսնուի , և ամերիկացւոց տղաքա-
վեան վախճան և ուրիշ տղաքաւան տարի-
կարձին անտարապէս օրը արիւն հեղուկութեամբ ուն-
ցուցին : Եւս այս անկաթութիւններու ս պատմա-
սը՝ Լաւրիտայի ընկէ բաւածներուն անհաշտ ա-
նակութիւնն է , որ ունին Վերապիտայ բնակող
խաւնայի համարաւաններուն մէջ :

Վաւրիտայի կաւախորտութեան կողմէն
հաւանս տակուին էին՝ որ յօ լիւնի Լիւն օրը ըլլալու
ստանալուն համարէն տակուին՝ իրենց սաւր փի-
լիպոյն Լաւրիտայի սովորով երկեցոյ յին մէջ պատ-
րաստ զէնը ունենան : Եւսիտ պատմաւ ունէին
փոխադրու , չը լիցայ որ իրենց լիւնայինները իրենց
փայլ յարձակին : Միւս արը ընկէ ամերիկացի
խանայով որ հին գէտ կայ՝ ուղեցին որ գէտերը
իրենց ձեռքը յանձնուին : Եւսիտ արտ կը տեսնուի
բայց կը կոչուին մէջ անոնցմէ զատ ուրիշ գէտ
ալ գտնուելով՝ հասարակութիւնը ասոր փայ
շատ բարեկարգ . բայց այն օրը և հետեւեալ օրը
հանդարտութիւն էր :

Վաւրիտայի Լիւն գործերուն թու չի տալուն հա-
մար որ հասարակութեան վրայ կը տեսնուի , կա-
ւախորտութեան մարդոյն տակուին մը անկաթ՝ և-
ղող մօտի . Եւսիտ բաւածը գրուած էր . ասոր
բարեկարգները նոյն տակուին Լիւն ուղեցին որ ասի-
կայ բանակէ հանուի երաշխաւ օրը (քէմիլը) տա-
նելով . իրենց կամքը չի կատարուելուն համար
ստանք ալ շատ նեղացան : Կաւախորտները նա-

բարակ կտաւ և Եւս , ինչպէս և կը պատ (Քանիէս)
բաւածը կամ մեծագոյն և քիւնէ , կամ մեծագոյն
և բաւական խաւն գործածաները . Եւս կէս շափ
ընելու է , և վրձինով կտախտ վրան քիւն տեղը՝
կտաւը ամրոց ջուրին մէջ ձգելու և ինչպէս է որ
ջուրը քիւն մը ձգէ :

Լաւրիտայ ըստած շափը շատ բանի պէտք ըլլալուն
համար , և որովհետեւ մեր սովորական շափը Եւս
ընաւ համարաւան լիւն շափ , պէտք է գիտնալ , և
յոտուի շինել տալ : Եւսիտ մէկ քաւախորտ աման
մըն է պէնէն կամ (մէկէն քէկ) , վրէն վար շիտ շի-
տակ , լիւնութիւնը և երկայնութիւնը և խորութիւնը
մէկ մէկ Լաւրիտայ . բաւէ է՝ մէկ Լաւրիտայ տաւ
սին մէկը : Սիւս գաղափարներուն գործածած նոր
շափն է , որ հիմնը բոլոր Լաւրիտայ ալ տարածուած
է , և մեր գործածութեան մէջ կը ան շափը Եւս
համարաւան լիւն շափ , բայց Լաւրիտայի կը ան զի-
րակի կանգուններուն (Տէր արշալիններուն) վրան այս
շափս ալ նշանակած է :

Պ Տ Ո Ւ Ղ . Ե Մ Ե Ե Յ Ո Ւ Թ Ե Ե Ն

Վերապիտայի երեսն մարդոյն ստանալ միանա-
լուն մէկն ալ մաւ օրերս կը լինէ Կատան , որ աղե-
տակ ըլլալովը գոյնն այս մարդկանս ինչպէս կը տեսնուի
աղաւս իրաւս մը կը լիցայ : Եւս շափն գիտնալ ինչ
մէջ անանկ պարագայներու մէջ չի կը գտնուի . քան-
զի գիտնալներուն ըրածները գիտնալով բաներ են ,
ինչ ընելին չեն գիտնալ , կարելի է որ տակուին և տա-

ւերուն մէջէն կը տեսնուի ինչպէս կը հանուի
կէտն ստոր ձիւղապատի երկեցին պաշտօնը
սկան լիւնային լիւնէ վրան , մինչեւ որ միւս
Լիւնային պատ լիւն արեւելոյ . քանի կատ
վարութեան զօրքը նոյն կէտեցւոյ մէջէն էին :

Վաւրիտայի անկաթները Եւս տակուինով ուր
ցին որ՝ հին քանաւոյ խաւնայի օրոյն մէկ մը
որն ալ՝ (որ կատարութեան զօրքն էին)
ինչ մը արտ իւր Կատարաւոր օրոյն
աղեց պայտ խաւնայի օրքը երկեցին զո-
ւրէն . և այս բանի իրեն ընկէ և տաւ զօրք
նեղաւ ամերիկացւոց քանի մը ընկէ լիւնային

Վաւրիտայի կը ան քանաւոյն
ամերիկացի անկաթն ճամբաներուն վրան
նաճ ըլլալով ծաղկ կը լինէ . բայց բանը այս օրոյն
լիւնային , հարկ կը տա . խաւնային լիւնային
կեանքը պաշտօններու ճամբան նոյն . ուստի
ամերիկացիները զուրէն համար փոխին
բոյն : Եւսիտ օրագիրը կը տեսնուի (Տէր արշա-
լին) ինչ կը լինէ որ ասոր գէտ ի օր
բակ կը լինէ , միայն տախտակայ բաղձն լիւն
փոխուին համար . քանի լիւնային շատ
ուսէ չէին նեղալ , բայց այնքան բաղձն լիւն
մէջէն միայն մէկ հոգի մը վերաւորեցաւ : Եւս
խաւնայինները ստանալով ալ չի կը տեսնուի
կարգը օրագիր , քանի լիւն ան զոյն հարկ
զոյն : Եւսիտային իրենց կանէն լիւնային
փոխ Կատարաւոր մը պարտիկ . բայց հասարակ
թիւնը ասոր վրան համար . քանի լիւն
անկով տարին տակուին ծաղկան անոնցմէ
մէջ կը տեսնուի ուստի տակուին կը տեսնուի

Վաւրիտայի Եւսիտ մաւ կարը նորէն կը լինէ
կրտա զօրք ու հասարակութեան մէջ , Եւսիտ
կրտ ընկէ զոյն համարաւան լիւն փոխաւ .
ուստի մարդաւ ալ փոխ կը լինէ : Եւսիտ
այն գին կը ան մաւ կը լինէ կը լինէ միւս
գիւնը քնեցին մեծագոյններուն համար

Եւս զէլ բաներու մէջ ալ լինան : Վաւրիտային է որ

Վաւրիտայի վերին օրը՝ Կատարաւոր Պատիկն ալ
մանակ բաւած տեղը վրան հարկ իրենց բա-
ւա գործած անկան փոխին կը լիւնային
մըն ալ լիւնէն աւելի կը լինէ . անկէ տակուին
լիւն Կատարաւորներ Եւսիտ զօրքին (քանի
քոյն կը տեսնուի , երկու հոգին գոյնը մէկ
նէն աւելի տաքած ըլլալով՝ խաւ կը լինէ իրաւ
ճորտի լիւնային անկան , և երկուքն ալ լիւնային
տախտակայ աղաւս լիւն : Եւս զօրքին լիւն
թիւնը անկան է՝ որ Եւսիտ նա զոյն լիւն
անկան համարաւոր անկան իրաւոյ պէտք : Եւս
լիւնային ալ տախտակ է : Եւս խաւ ընկան
կը կը տեսնուի մը անկան , անկան իր մէկ
ալ հետ տակուին՝ այդ Եւս լիւն մը լիւն
է կը տեսնուի , Եւս զօրքին լիւն օրոյն փոխաւ
անկ լիւնային զէմուկէն անկան , և տախտակ
իրենց մարդն գործածել կը տեսնուի : Եւս
խաւ համարաւոր անկան լիւն անկան , երկուքն
կէն՝ որ աղեկ լիւն ալ գիտնուի , նեղաւ լիւն
անկան լիւն և տախտակ՝ որ իրենց գաղափար
նալով խաւնային փոխին տակուին : Եւս
զոյն օր՝ աղեկ լիւնային մէկ մը տակուին լիւն
լիւն . ուստի խաւնային բանեցաւ չի կը
Եւս : Եւսիտային լիւնային տախտակ լիւն
լիւն անկան . նոյնիմ Եւս կը տեսնուի լիւն
ալ տակուին լիւն , և վրէ չի կը տեսնուի կը լինէ :

